

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-25
Besvaras senast
2021-03-11

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:505 Sänkta banavgifter för järnvägen

Under pandemin har alla transportslag drabbats hårt, och det gäller även järnvägstransporterna. Regeringen har flera gånger gett mer stöd till flygbranschen än till järnvägen, trots att den senare transporterar mångfalt mycket mer gods och personer, dessutom på ett klimatsmart och transporteffektivt sätt. Regeringen brukar framhålla järnvägen och sina satsningar på den, men trots regeringens och infrastrukturministerns uttalade målsättning i den så kallade godsstrategin om att flytta över godstransporter från väg till järnväg har någon sådan överflyttning inte skett sedan godsstrategin inrättades för drygt två år sedan.

Ett stort problem är de ständigt ökande banavgifter som tågoperatörerna måste betala för att trafikera svensk järnväg. Sedan 2009 har regeringar av olika kulör höjt banavgifterna för godstransporter på järnväg med nästan 300 procent. Några motsvarande avgifter för långtradartransporterna finns inte. Den miljökompensation på 400 miljoner kronor till järnvägen som regeringen infört är välkommen. Men det regeringen ger med ena handen tar den tillbaka femfalt med den andra. 2 miljarder kronor tas nämligen från järnvägen i form av banavgifter. Detta förefaller vara emot all rim och reson. Transporter på järnväg är klimatsmarta och energieffektiva, i praktiken helt utan utsläpp av växthusgaser. Dessutom minskar trängsel och buller på våra vägar. Lastbilstransporter på väg ökar däremot våra utsläpp av växthusgaser samt skapar buller och trängsel. Varför straffar regeringen det klimatsmarta trafikslaget?

Det finns en lösning på detta. Det handlar om att göra det billigare att transportera på järnväg och dyrare på väg. Regeringen skulle kunna börja med att sänka eller avskaffa banavgifterna för järnvägen. Detta särskilt med tanke på hur hårt pandemin har slagit mot järnvägssektorn. Ministern kan inte längre gömma sig bakom EU i den här frågan. EU har både i en särskild förordning och nu senast i den nya mobilitetsstrategin öppnat för sänkta eller avskaffade banavgifter; exempelvis ska godstrafiken öka med 50 procent till 2030. Flera länder i Europa har gått den vägen och avskaffat eller sänkt banavgifter.

Med anledning av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Kommer ministern att verka för sänkta eller avskaffade banavgifter för järnvägen?

.....

Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders